

ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА ТА СТРАТЕГІЯ УКРАЇНИ

Викладач: доктор політичних наук, професор Кіндратець Олена Миколаївна

Кафедра: політології, IV корпус, ауд. 310

E-mail: kin-el@ukr.net

Телефон: 095- 897-76-22

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Освітня програма, рівень вищої освіти:		Політологія Магістр					
Статус дисципліни:		вибіркова					
Кредити ECTS	3	Навч. рік:	2023-24	Рік навчання	1	Тижні	11
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів¹	4	Лекційні заняття – 12 Практичні заняття – 10 Самостійна робота – 68			
Вид контролю:		Залік					
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10840				
Консультації: <i>понеділок з 11:25 до 13:00, IV корпус, Запис на консультації:</i> https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10840							

ОПИС КУРСУ

Курс має на меті сформувати у студентів цілісне уявлення про теоретико-концептуальні основи зовнішньої політики та стратегії України; ключові напрямки сучасної зовнішньої політики держави та її стратегії; функції та організаційну структуру здійснення зовнішньої політики держави; реалізації зовнішньої політики України; сутність, особливості сучасного стану зовнішньої політики України, умов забезпечення її національних інтересів у сучасних міжнародних відносинах.

Мета навчальної дисципліни «Зовнішня політика та стратегія України» полягає в науковому осмисленні студентами ключових напрямків сучасної зовнішньої політики держави та її стратегії; надання студентам необхідних знань стосовно сутності, особливостей сучасного стану зовнішньої політики України, умов забезпечення її національних інтересів у сучасних міжнародних відносинах.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Зовнішня політика та стратегія України» є: формування компетентності у студентів, ознайомлення із особливостями вивчення: теоретико-концептуальних основ зовнішньої політики України; особливостей зовнішньої політики України; функцій та організаційної структури здійснення зовнішньої політики держави; реалізації зовнішньої політики України; створення умов для формування необхідних практичних умінь і навичок аналізу зовнішньої політики суверенної України; формування у студентів професійно орієнтованих компетенцій та забезпечення їх ефективного використання у професійномусередовищі.

Інтерактивний формат курсу, що спонукатиме до дебатів, полеміки, аргументованого відстоювання власної точки зору, орієнтований на розвиток критично важливих для фахівця у галузі гуманітарних наук навичок ефективної усної й письмової комунікації.

Виконання групових практичних завдань та підсумкових групових творчих проєктів спонукає до розвитку навичок командної роботи, організаційних та лідерських якостей.

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ НА УПРАВЛІННЯ**

Силабус навчальної дисципліни

Використання новітніх програмних засобів під час виконання практичних завдань розвине як загальні, так і професійні цифрові компетенції слухачів.

Курс «Зовнішня політика та стратегія України» складається з 4-х змістових модулів:

1. Сутність зовнішньої політики держави.
2. Прикладні аспекти аналізу зовнішньої політики та стратегії України.
3. Напрямки зовнішньої політики та стратегічне партнерство України.
4. Перспективи євроінтеграції України та євроатлантичної інтеграція.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент **зможє**:

- *самостійно одержувати й використовувати отримані поглиблені знання з теоретичного курсу;*
- *організувати власну навчальну та науково-дослідну діяльність, самостійно ставити конкретні завдання наукових досліджень, фахово тлумачити головні терміни;*
- *критично аналізувати й обговорювати проблеми, пов'язані з дослідженням зовнішньої політики України.*
- *аналізувати і використовувати різні джерела інформації для проведення ґрунтовних аналітичних та практичних досліджень;*
- *володіти методами аналітичної роботи.*

Змістове наповнення курсу, що викладається на лекційних і семінарських заняттях та засвоюється студентом під час самостійної роботи, забезпечує набуття **компетентностей**:

ЗК02. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК01. Усвідомлення природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.

СК04. Здатність комплексно аналізувати владу та урядування, політичні системи, інститути та режими, політичні процеси та політичну поведінку у різних

СК05. Спроможність комплексно використовувати нормативу та емпіричну політичну теорію, методологію політичних досліджень та прикладного політичного аналізу.

контекстах їх функціонування.

Програмні результати навчання:

ПР 01. Застосовувати для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту.

ПР 02. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань.

ПР 04. Приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних процесів; визначати фактори, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки політичних рішень.

ПР 09. Пропонувати власні способи вирішення політологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Презентації лекцій, плани семінарських занять, методичні рекомендації до виконання індивідуальних дослідницьких завдань та групових творчих проєктів розміщені на платформі Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10840>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи

Теоретичний контроль (кількість балів зазначено на сторінці дисципліни в moodle) – усні (до 2 балів за один контроль) та письмові (до 5 балів за один контроль) опитування на лекціях, лабораторних заняттях, тестування – (до 5 балів за тест).

Практичний контроль (кількість балів зазначено на сторінці дисципліни в moodle) – розв'язання практичних завдань, завдань самостійної роботи (до 5 балів за один контроль), письмові контрольні роботи (до 5 балів за один контроль, двічі на семестр), тестування – (до 5 балів за тест).

Реферат – оволодіння матеріалом, що виноситься на самостійну роботу (до 3 балів за один реферат, один раз на семестр).

Підсумкові контрольні заходи:

Індивідуальне дослідницьке завдання, проєкт (ІДЗ, можливо виконання у групі з двох, трьох студентів).

ІДЗ видається за один – два місяці до завершення теоретичного навчання поточного семестру. Термін виконання не менше одного місяця. Виконане ІДЗ, на передостанньому тижні теоретичного навчання поточного семестру подається викладачеві у вигляді оформленої пояснювальної записки (постановка задачі, виклад основного матеріалу, висновки та рекомендації).

На останньому тижні проводиться публічний захист у групі (до 20 балів).

Формат захисту ІДЗ проєкту: презентація, тривалістю до 10 хвилин та відповідь на задані присутніми питання (до 5 хвилин).

Детальні вимоги та практичні рекомендації до виконання ІДЗ на сторінці курсу у Moodle та на поточних консультаціях.

Результати ІДЗ можуть стати основою для доповідей на студентських науково-практичних Залікове тестове завдання (до 20 балів) – проводиться у системі Moodle. Критерії оцінювання та вимоги до тесту наведено в інструкції до

Поточні контрольні заходи

Обов'язкові види роботи:

Термінологічний диктант (тах 2 бали) – на початку кожного практичного заняття. Терміни для вивчення зазначені у планах семінарських занять у розділі «Термінологічний мінімум».

Робота у групі над розв'язанням практичного завдання, поставленого викладачем (тах 4 бали) – на кожному практичному занятті.

Письмова контрольна робота (тах 8 балів) – двічі на семестр, наприкінці кожного змістового модулю курсу. Контрольна робота складається з двох питань (тах 4 бали кожне) – теоретичного (дати визначення терміну, розкрити сутність поняття) та практичного (продемонструвати характерні особливості того чи іншого феномену на прикладі конкретної ситуації).

Додаткові види роботи:

Індивідуальне письмове завдання у вигляді реферату або аргументативного есе (тах 4 бали) виконується за бажанням студента. Темі рефератів та есе на вибір студента зазначені у планах практичних завдань у розділі «Індивідуальне письмове завдання». Гранична кількість індивідуальних письмових завдань – не більше 1 реферату та 1 есе за семестр. Усі письмові завдання подаються виключно через платформу Moodle.

Реферат передбачає реферування (себто, стислий переказ основних положень, дотичних до теми) двох актуальних (опублікованих не раніше ніж за 5 років та таких, що мають високий індекс цитування) наукових статей, опублікованих у зарубіжних фахових виданнях мовою, яку вивчає студент. Обсяг реферату – до 5000 знаків. Пряме цитування реферованих джерел заборонене. Перелік реферованих джерел оформлюється за зразком:

https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file=/245395/mod_resource/content/1/priklad_i_oformlen_literat

Аргументативне есе (Standard Argumentative Essay) складається з таких структурних елементів:

- вступу, де студент декларує власну точку зору на проблему, поставлену у заголовку есе;

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ НА УПРАВЛІННЯ**

Силабус навчальної дисципліни

- щонайменше трьох аргументів на користь власної точки зору.
- висновку, де попередні результати синтезуються та інтегруються у більш глобальний контекст.

Оскільки головна мета есе – змусити читача розділити точку зору автора, важливо використовувати риторичні фігури переконання, маркери логічної послідовності елементів («по-перше», «по-друге», «з вищезазначеного витікає» та ін.), апелювати до етосу (спільних цінностей, поглядів, знань) та фактів (дослідження, статистичні дані, думки фахівців, приклади з життя), проводити ефектні паралелі й аналогії для демонстрації вашої ерудиції, вдало використовувати цитати з прочитаних текстів, правильно обрати інтонацію спілкування з читачем. Детальні вимоги та практичні рекомендації до написання аргументативного есе див. на сторінці курсу у Moodle:

Підсумкові контрольні заходи:

Усна відповідь на екзамені (тах 40 балів) передбачає розгорнуте висвітлення двох питань: теоретичного (тах 10 балів) й історико-літературного (тах 10 балів). Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle

Захист групового творчого проекту або індивідуального дослідницького завдання (тах 20 балів) здійснюється на заліковому тижні. Публічний захист є обов'язковою вимогою для зарахування результатів за даними видами робіт.

Індивідуальне дослідницьке завдання (ІДЗ) варто обрати тим, хто володіє базовими методами ведення наукових досліджень і прагне поглибити власні знання з теорії та опанувати сучасні методи аналізу..

Тема ІДЗ обирається впродовж перших двох тижнів семестру з переліку запропонованих тем за посиланням:

Результати ІДЗ можуть стати основою для доповідей на студентських науково-практичних конференціях. Методичні рекомендації до виконання ІДЗ та критерії оцінювання див. на сторінці курсу у Moodle конференціях.

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (тах 60%)			60
Змістовий модуль 1	Теоретичний контроль. Тест за змістовим модулем.	Тиждень 1-2 Тиждень 2	15
	Семінарські завдання	Тиждень 2	
	Практичне завдання	Тиждень 2	
			15
Змістовий модуль 2	Теоретичний контроль. Тест за змістовим модулем.	Тиждень 3-5 Тиждень 5	5
	Семінарські завдання	Тиждень 3	5
	Практичне завдання	Тиждень 5	5
			15
Змістовий модуль 3	Теоретичний контроль. Тест за змістовим модулем.	Тиждень 6-8 Тиждень 8	5
	Семінарські завдання	Тиждень 6	5
	Практичне завдання	Тиждень 8	5
			15
Змістовий модуль 4	Теоретичний контроль. Тест за змістовим модулем.	Тиждень 9-10 10	5
	Семінарські завдання	Тиждень 9	5

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ НА УПРАВЛІННЯ**

Силабус навчальної дисципліни

	Практичне завдання	Тиждень 10	
			60
Підсумковий контроль (max 40%)			
Екзаменаційний тест за курс		Тиждень 11	20
Захист індивідуального дослідницького завдання або групового проекту		Тиждень 11	20
Разом			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)	2 (незадовільно)	Не зараховано
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)		
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольне завдання	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні аспекти аналізу зовнішньої політики та стратегії держави			
Тиждень Лекція	Сутність зовнішньої політики держави		
Тиждень Семінар	Сутність зовнішньої політики та стратегії держави	Термінологічний диктант Робота у групах: визначення та суть зовнішньої політики держави; співвідношення зовнішньої та внутрішньої політики держави; особливості зовнішньої політики; типи зовнішньої політики держави. Типології зовнішньої політики та стратегії держави.	5
Тиждень Лекція	Принципи та функції зовнішньої політики України		
Практичне завдання			10
			15

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
Силабус навчальної дисципліни

Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти аналізу зовнішньої політики та стратегії України			
Тиждень Лекція	Розбудова зовнішньополітичної служби держави України.		
Тиждень Семинар	Розбудова зовнішньополітичної служби держави України	Термінологічний диктант Робота у групах: Особливості становлення зовнішньої політики України, її характерні риси. Чотири форми дипломатичної діяльності: спеціальні місії, постійні представництва, міжнародні конференції та міжнародні організації. Встановлення міжнародних відносин та обмін дипломатичними представництвами з країнами світу. Розширення участі України у багатосторонньому та двосторонньому співробітництві. Активізація співпраці України з міжнародними організаціями. Міжнародне становище України.	5
Практичне завдання			10
			15
Змістовний модуль 3. Напрямки зовнішньої політики та стратегічне партнерство України			
Тиждень Лекція	сновні напрямки зовнішньої політики та стратегічне партнерство України.		
Тиждень Семинар	сновні напрямки зовнішньої політики та стратегічне партнерство України.	Термінологічний диктант Робота у групах: Розвиток двосторонніх міждержавних відносин. Розширення участі України в європейському регіональному співробітництві. Діяльність в ООН та інших міжнародних організаціях. Проблема стратегічного партнерства України. Союзницькі стосунки з країнами антивоєнної коаліції. Стратегічні партнери України та характер відносин з ними. Особливі партнери України.	
Змістовний модуль 4. Перспективи євроінтеграції України та євроатлантичної інтеграція			
Тиждень Лекція 5	Європейський вимір зовнішньої політики України		
Тиждень Семинар 3	Європейський вимір зовнішньої політики України	Термінологічний диктант Робота у групах: Вимоги до країн-кандидатів на вступу в ЄС. Стратегія інтеграції	5

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ НА УПРАВЛІННЯ**

Силабус навчальної дисципліни

		України до ЄС. Україна – країна-кандидат на вступ до ЄС. Співробітництво України в окремих секторах з ЄС. Двосторонні стосунки України з європейськими державами.	
Тиждень Лекція	Євроатлантична інтеграція України		
Тиждень Семінар	Євроатлантична інтеграція України	Термінологічний диктант Робота у групах: Мета та завдання НАТО. Країни-члени НАТО. Поглибленням співпраці України і НАТО. Цивільний вимір діяльності НАТО в Україні. Програма Партнерство заради миру (ПЗМ). Обговорення перспектив вступу до НАТО в умовах російсько-української війни.	5
Практичне завдання			5
			15
			60

Основні джерела:

1. Актуальні проблеми зовнішньої політики України. навч. посіб.-хрестоматія. Видання 2-е, із змінами та доповненнями. Ужгород. 2021. 320 с.
2. Артёмов І. В. Актуальні проблеми зовнішньої політики України : навч. посіб. Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2021. 676 с.
3. Кучик О.С. Зовнішня політика України. Підручник. Львів : Вид-во ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 410 с.
4. Міжнародні відносини та зовнішня політика України : підручник / Ю. В. Пунда, І. П. Козинець, В. С. Клименко та ін. Київ : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 328 с.
5. Політологія: навчально-методичний посібник / Л.М. Мельник, І.А. Дужа. Біла Церква, 2019. 426 с.

Додаткові джерела

1. Асоціація як новий формат відносин України з Європейським Союзом: політичний, правовий, економічний та інформаційний аспекти. Монографія./ Копійка В.В., Дорошко М.С., Кондратенко О.Ю. та ін. Київ : ВПЦ "Київський університет", 2018. 389 с.
2. Данільян О.Г., Дзьобань О.П., Панов М. Національна безпека України: структура та напрямки реалізації: навч. посіб. Харків: Фоліо, 2002. 285 с.
3. Демчишак Р., Завада Я. Зовнішня політика країн Центрально-Східної та Південно-Східної Європи.
4. Навч. Посіб. Львів : Львівська політехніка, 2021. 192 с.
5. Дорошко М.С. Неоголошені війни Росії проти України у ХХ – на початку ХХІ ст.: причини та наслідки. 2-ге видання, стереотипне. Київ: «Ніка-Центр», 2020. 192 с.
6. Дорошко М.С. Українсько-польські відносини в умовах гібридних загроз безпеці: Монографія / [В. Балюк, М. Дорошко, В. Копійка та ін.]; наук. ред. В. Балюк, М. Дорошко. Київ : Ніка-Центр;

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
Силабус навчальної дисципліни

Львів: Видавництво УМКС, 2019. – 280 с.

7. Дорошко М.С. Гібридна війна Росії проти України після Революції Гідності /М.С. Дорошко, В.В. Копійка, В. Балюк. Київ : «Ніка-Центр», 2018. 280 с.
8. Задорожній О. В. Порушення агресивною війною Російської Федерації проти України основних принципів міжнародного права : монографія. Київ : К.І.С., 2015. 712 с.
9. Захарченко А. М. Політика США, ЄС і Росії в контексті основних проблем безпеки Близького Сходу та її врахування в політиці України : аналітична доповідь. Одеса : Фенікс, 2011. 56 с.
10. Зінько І. Зовнішня політика країн Північної Європи: навч. посіб. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 328 с.
11. Зовнішня політика України – 2014 : стратегічні оцінки, прогнози та пріоритети / за ред. Г.М.Перепелиці, О.В.Потехіна. Київ : ВД „Стилос”, 2015. 326 с
12. Зовнішня та безпекова політика США: аналітичні дослідження : монографія. Макаренко Є. А., Рижков М. М., Погорська І. І., Піпченко Н. О. Київ : Центр вільної преси, 2016. 456 с.
13. Кондратенко О.Ю. Геостратегічний вимір зовнішньої політики Російської Федерації : монографія. Київ: ВПЦ "Київський університет", 2017. 607с.
14. Копійка В., Шинкаренко Т. Європейський Союз: заснування і етапи становлення: навч. посіб. Київ: Либідь, 2002. 448 с.
15. Копійка В. В. Європейський Союз: Досвід розширення і Україна. Київ: Юрид. думка, 2005. 448 с.
16. Чекаленко Л. Зовнішня політика України : підручник. Київ : «LAT&K», 2015. 477 с.
17. Alons G. C. Predicting a State's Foreign Policy: State Preferences between Domestic and International Constraints. *Foreign Policy Analysis*. 2019. Vol. 3, No. 3. pp. 211-232.
18. LEIRA H. The Emergence of Foreign Policy. *International Studies Quarterly*. 2019. 63. Pp. 187–198.
19. Mearsheimer J., Rosato S. How States Think: The Rationality of Foreign Policy. Yale University Press. 2023. <https://philpapers.org/rec/MEAHST>

Інформаційні джерела:

1. Аулін О. Українсько-казахстанські відносини: історія та перспективи Україна: події, факти, коментарі. 2020. № 10. С. 46–51. URL: <http://nbuviar.gov.ua/images/ukraine/2020/ukr10.pdf>.
2. Грін Олександр Олександрович Словник міжнародно-правових термінів. Ужгород : ПП Данило С.І., 2010.500с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/pdf>
3. Дронов В. Ю. Міжнародні відносини та світова політика : навч.-метод. посіб. Одеса : Фенікс, 2022. 131 с. URL: http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/23460ISBN_978-966-928-880-6
4. Дурман О. Л. Розвиток зовнішньої політики та становлення зовнішньополітичних структур України: історичний аспект. *Державне управління*, 2019 р., № 4 (68).С. 22-29. http://pa.stateandregions.zp.ua/archive/4_2019/6.pdf
5. Історія становлення відносин Україна-ЄС URL: <https://minjust.gov.ua/m/istoriya-stanovlennya-vidnosin-ukraina-es>
6. Корнієнко В. О. Україна в Європі і світі. електронний навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2018. URL: <https://multimedia.posibnyky.vntu.edu.ua/mm/Ukraine-EU/>
7. Українська призма: Зовнішня політика 2021. Аналітичне дослідження // ГО «Рада зовнішньої політики “Українська призма”», Фонд ім. Ф. Еберта. ТОВ «Вістка». Київ, 2022. 328 с. <https://library.fes.de/pdf-files/bueros/ukraine/19293.pdf>
8. НАТО як організація колективної безпеки. Україна-НАТО. 2019 р. URL:<https://ukraine-nato.mfa.gov.ua/pro-nato/nato-yak-organizaciyakolektivnoyi-bezpeki>
9. Партнерство Україна-ЄС у безпековій сфері: сучасний стан і перспективи. Київ-2021. 71 с. URL: <https://razumkov.org.ua/uploads/other/%D0%91%D0%95%D0%97%D0%9F%D0%95%D0%9A%D0%9E%D0%92%D0%95%20%D0%9F%D0%90%D0%A0%D0%A2%D0%>.pdf

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ НА УПРАВЛІННЯ
Силабус навчальної дисципліни

10. Сіцінський Н. А. Концептуальні принципи зовнішньополітичної діяльності України та її нормативноправове наповнення. Інвестиції: практика та досвід. 2017. № 5. С.97-104. http://www.investplan.com.ua/pdf/5_2017/21.pdf

Prezi: <https://prezi.com/>

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування занять обов'язкове.

Завдання мають бути виконані в зазначені терміни.

Пропуски занять, незалежно від причини підлягають відпрацюванню у години консультацій.

За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Під час занять персональні електронні пристрої (телефони, ПК) можна використовувати лише за умови виробничої необхідності (за погодженням з викладачем). Мобільні телефони повинні бути переведені на беззвучний режим. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо.

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2023-2024 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2023-2024 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ:** <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методикку проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8ggt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни (061)228-15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Борисов Костянтин Борисович**
Електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: Тел. (061) 228-75-50

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
Силабус навчальної дисципліни
